

Dubbel J-katheter/ JJ-katheter

In overleg met uw uroloog is besloten dat bij u een JJ-katheter wordt ingebracht. U leest in deze folder waarom een JJ-katheter nodig is en hoe de plaatsing en de verwijdering hiervan in zijn werk gaat.

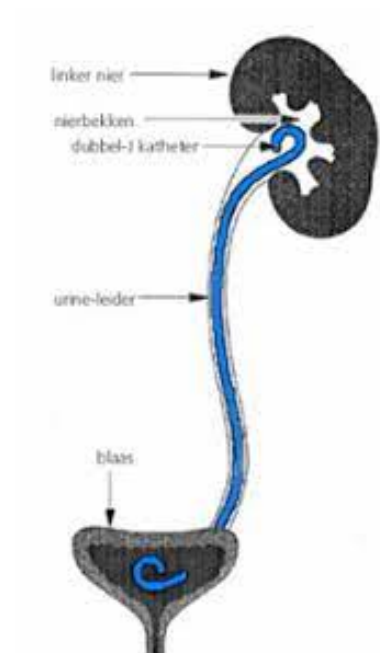
Ligging van de nieren en de blaas

De nieren liggen achter in de buikholte onder het middenrif. De blaas ligt voor in de onderbuik. De nieren en de blaas zijn met elkaar verbonden door een urineleider. Normaal gesproken stroomt geproduceerde urine ongestoord vanaf de nier door de urineleider naar de blaas. Soms is de afvoer van urine uit de nier naar de blaas geblokkeerd. Bijvoorbeeld door een steen of een vernauwing van de urineleider. De urine kan er dan niet langs. Er ontstaat stuwings in de nier. De uroloog brengt dan een JJ-katheter in om te waarborgen dat urine uit de nier wordt afgevoerd naar de blaas.

Wat is een JJ-katheter?

Een JJ-katheter is een dun slangetjes dat loopt van de nier naar de blaas. Aan beide uiteinden van de katheter zit een krul. De ene krul ligt in de nier, de andere in de blaas. De krullen lijken op een 'J' vandaar de naam JJ-katheter. Door de krullen aan beide uiteinden blijft de JJ-katheter goed op zijn plaats liggen (zie figuur 1).

De JJ-katheter is een zogenaamde inwendige katheter, die met behulp van een kijkinstrument (cystoscoop) via de blaas wordt ingebracht. De ingreep gebeurt, in overleg met de anesthesist, onder algehele narcose of onder een roesje.

Figuur 1

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Het inbrengen van een JJ-katheter

De plaatsing van een JJ-katheter vindt plaats op de operatiekamer. U ligt op uw rug op de behandeltafel met uw benen in de steunen. De uroloog brengt via de urinebuis een cystoscoop in. Vervolgens schuift de uroloog de JJ-katheter via de cystoscoop naar binnen, tot aan het nierbekken. Er zal dan door middel van een röntgenfoto een afbeelding van de urineleider worden gemaakt. Hierbij krijgt u contrastvloeistof ingespoten. Met de gemaakte röntgenfoto's controleert de uroloog of de JJ-katheter op de juiste plaats ligt. Een met succes ingebrachte JJ-katheter kan in principe 3 tot 12 maanden blijven zitten. Dit is afhankelijk van het type JJ-katheter. Niet alle patiënten krijgen hetzelfde type. Als de JJ-katheter maar kort blijft zitten, kan er gekozen worden voor een magnetische JJ-katheter. Bij druk van buitenaf wordt er gekozen voor een extra stevige JJ-katheter. De uroloog beslist wat in uw geval de beste keuze is.

Het verwisselen van een JJ-katheter

Het verwisselen van een JJ-katheter doen wij eveneens via een cystoscoop, dus wederom op de operatiekamer. De procedure bij het verwisselen van de JJ-katheter is hetzelfde als bij het inbrengen van een JJ-katheter omschreven staat. Het is mogelijk dat u na het inbrengen van de JJ-katheter nog een blaaskatheter heeft. Deze wordt in principe voordat u naar huis gaat weer verwijderd.

Het verwijderen van een JJ-katheter

Het verwijderen van de JJ-katheter gebeurt op de functieafdeling urologie, middels een cystoscopie. Hierbij wordt lokale verdoving, in de vorm van gel, via de plasbuis ingebracht. Het verwijderen van een JJ-katheter gebeurt niet op de operatiekamer, omdat er bij het verwijderen van een JJ-katheter géén röntgenfoto's gemaakt hoeven te worden. De uroloog brengt bij vrouwen een dun metalen buisje (cystoscoop) via de plasbuis in de blaas. Bij de mannen wordt gebruik gemaakt van een flexibele cystoscoop, omdat de plasbuis van een man langer is dan die van een vrouw. Door de cystoscoop wordt een flexibel tangetje opgevoerd, waarna de uroloog in een vlotte beweging de JJ-katheter kan verwijderen.

Als er een magnetische JJ-katheter is geplaatst, wordt deze door de verpleegkundige verwijderd. In dat geval kan het zonder kijkonderzoek. Er wordt een katheter in de blaas gebracht waarop een magneetje zit. Deze magneet klikt vast aan de magneet van de JJ-katheter. Met het verwijderen van de katheter komt de JJ-katheter vanzelf mee.

Let op: als er bij u een magnetische JJ-katheter is geplaatst, mag u geen MRI-scan ondergaan.

Mogelijke complicaties

Bij alle ingrepen aan de blaas of urineleider kan een bloeding ontstaan. Over het algemeen stopt deze vanzelf. Het plaatsen van de JJ-katheter lukt niet altijd. Soms krijgt de uroloog de katheter niet goed op zijn plek omdat hij niet voorbij de vernauwing kan komen. De arts zal dan voor een andere behandeling kiezen. Dit is ook aan de orde als er een perforatie ontstaat. De JJ-katheter kan een irritatie van de blaas veroorzaken. U heeft dan drang om te plassen. Met medicatie is deze irritatie meestal goed te onderdrukken.

Ontslag

Het is van belang dat u voldoende drinkt na de ingreep (circa 2 liter). Doordat de arts met een cystoscoop door de urinebuis is gegaan, bestaat er altijd een kans op een infectie. Controleer daarom enkele uren na de ingreep de lichaamstemperatuur. Verhoging kan wijzen op een infectie. Doordat er een krul van de JJ-katheter in de blaas ligt kan er soms aandrang zijn om te plassen. Ook kan er bloed bij de urine zitten. Tijdens het plassen kunt u tevens een vervelend gevoel in de nier krijgen, wat snel weer wegzakt.

Wanneer moet u contact opnemen?

- Als er veel bloed of bloedstolsels bij uw urine zit en het bloedverlies na 2 weken niet vermindert;
- U koorts krijgt boven de 38,5°C;
- U hevig brandende pijn hebt bij het plassen, ondanks dat u circa 2 liter per dag drinkt;
- U niet meer kunt plassen;
- U last krijgt van krampende pijn in uw nierstreek.

Heeft u nog vragen?

- Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neem dan tijdens kantooruren contact op met de polikliniek urologie, telefoonnummer (040) 888 83 90
- Buiten kantooruren neemt u contact op met de afdeling spoedeisende hulp (SEH) locatie Veldhoven, telefoonnummer (040) 888 88 11
- Bekijk [deze video](#) bij vragen over de kleur van uw urine
- Mocht u na uw ingreep last hebben van urineverlies, dan mag u contact opnemen met de polikliniek en vragen naar de continëntieverpleegkundigen. Zij kunnen met u meekijken naar passende materialen en eventuele vergoeding hiervan.